

La frase del dia

“Això no va de partits, ni de personalismes, ni de banderes. El 13 de novembre defensem la democràcia”

Jordi Cuixart, PRESIDENT D'ÒMNIUM CULTURAL

Tribuna

Joan Vallvé. Exconseller de la Generalitat

45 anys de l'Assemblea

El 17 de novembre passat va ser el quaranta-cinquè aniversari de l'Assemblea de Catalunya. Concretament de la sessió plenària que va tenir lloc durant la dictadura franquista, l'any 1971, a l'església de Sant Agustí del barri del Raval de Barcelona. Aquell mateix any, el dia 23 de maig, s'havia organitzat la primera convocatòria de l'Assemblea a l'església de Crist Rei, al barri de la Sagrera; la policia va descobrir la intenció però els serveis de seguretat de l'organització de l'Assemblea avisaven amb un senyal convingut les persones que hi arribaven, que marxessin i que no s'acostessin a l'església.

EL SEGON INTENT, el del 7 de novembre va reeixir. La convocatòria va ser feta per la Comissió Coordinadora de Forces Polítiques de Catalunya, que agrupava les organitzacions clandestines dels partits polítics catalans, des del PSUC fins a UDC, passant per ERC, el Front Nacional de Catalunya i el MSC (Moviment Socialista de Catalunya). A l'Assemblea plenària del dia 7 de novembre s'hi varen aplegar al voltant de tres-centes persones. Una part eren militants d'organitzacions polítiques, també n'hi havia els de les organitzacions sindicals, associacions de professionals, grups cristians, agrupacions de veïns i un bon nombre de representants de delegacions comarcals de la mateixa Assemblea i que havien treballat en la seva preparació.

ES VA APROVAR UN COMUNICAT final que es concretava en quatre punts: 1) La consecució de l'amnistia general per a tots els presos i exiliats polítics. 2) L'exercici de les llibertats democràtiques fonamentals: llibertat de reunió, d'expressió, d'associació –inclosa la sindical–, de manifestació i dret de vaga, que garanteixin l'accés efectiu del poble al poder econòmic i polític. 3) El restabliment provisional de les institucions i dels principis configurats a l'Estatut de 1932, com a expressió concreta del dret d'autodeterminació. 4) La coordinació de l'acció de tots els pobles peninsulars en la

lluita democràtica. El lema que va resumir l'esperit i la voluntat de l'Assemblea de Catalunya va ser el de “Llibertat, Amnistia i Estatut d'Autonomia”. La primera reacció del govern de l'Estat va ser la de negar que s'hagués celebrat cap assemblea a Barcelona, però davant de les notícies que anaven apareixent des de l'endemà a la premsa internacional, la negació va passar a indignació i va anar acompanyada d'un conjunt de detencions de persones que pensaven que hi havien tingut relació.

HAN PASSAT QUARANTA-CINC ANYS, el 1971, Catalunya vivia des d'en feia 32 sota una dictadura que havia suprimit l'Estatut d'Autonomia, els seus dirigents havien hagut d'agafar el camí de l'exili, el president de la Generalitat havia estat afusellat a Montjuïc. Els seus successors, Josep Irla i Josep Terradellas, els havien elegit a l'exili. La fi de la dictadura franquista i el restabliment de la democràcia a l'Estat espanyol havia d'anar aparellat amb el segur reconeixement de la personalitat nacional de Catalunya. Recordar quins eren els reptes

“L'Assemblea perseguia les llibertats i el reconeixement nacional de Catalunya; avui la majoria té clar que aquest només arribarà amb la independència

i els objectius d'aleshores ens ha d'ajudar a veure on som avui i al costat de les fites assolides remarcar allò que encara no hem pogut aconseguir i que fa referència al que deia el tercer dels punts aprovats a l'Assemblea: la via del dret d'autodeterminació de Catalunya.

VULL RECORDAR ELS NOMS de Marià Vila d'Abadal, Josep Solé i Barberà, Alexandre Cirici i Pellicer, Josep Andreu i Abelló, amb qui vaig compartir una estada de tres dies a la via Laietana i una curta passada per l'edifici del carrer d'Entença. També em sembla just recordar algunes persones que avui tampoc són entre nosaltres: Agustí de Semir, Antoni Gutiérrez, Joan Colominas, Jordi Casas-Salat, Joan Cornudella, Joan Reventós i aleshores mossèn Joan Carretera, tots ells feren possible l'Assemblea de Catalunya. La reunió plenària de 1971 va tenir continuïtat a través de les sessions de la Comissió Permanent i les concentracions que s'organitzaren a Ripoll, Sant Cugat i Vic, els anys 1972 i 1973 en foren testimonis, també ho fou la detenció per part de la policia dels reunits a la parròquia de Maria Mitjancera de Barcelona.

RECORDAR L'ASSEMBLEA ha de servir avui per reforçar el nostre convenciment en la lluita per la llibertat de Catalunya i el dret a poder decidir el seu futur. L'Assemblea de Catalunya tenia un primer objectiu clar: l'amnistia i les llibertats democràtiques que comportaven el reconeixement nacional de Catalunya. Avui l'objectiu d'una gran majoria de ciutadans és que aquest reconeixement només s'assolirà amb la creació d'un nou estat. L'objectiu és la independència política. Una segona virtut de l'Assemblea, al costat de la d'uns objectius clars, va ser la seva unitat, el convenciment que hi ha etapes que només poden assolir-se anant tots junts. Formaven part de l'Assemblea propostes polítiques molt diferents, però va prevaldre l'actuació unitària per damunt de tot. Ara passarà el mateix?

De set en set

Imma Merino

Roig

Fa uns dies, en l'acte de concessió del premi Casero, l'actriu Rosa Cadafalch va fer presents diversos textos de Montserrat Roig amb els quals va donar compte de la diversitat d'una escriptora que va cultivar la narrativa de ficció, l'artículisme, l'assaig literari, el testimonialisme històric i, entre altres, una mena de crònica en què l'experiència viscuda es relaciona amb la memòria dels llocs. *L'agulla daurada*, fruit d'una estada de Roig a Leningrad (ara, novament, Sant Petersburg) a l'any 1980, pot exemplificar això últim. D'aquest llibre esplèndid, Cadafalch en va llegir un fragment relatiu a la Setena Simfonia de Xostakóvitx: el músic va començar a compondre-la a l'assetjada Leningrad, de la qual després va ser evacuat, com un tribut als habitants de la ciutat, on, encara sota el setge alemany, la simfonia va ser interpretada per músics famèlics davant d'un públic que va posar-se els seus millors vestits, que els anaven balders.

La lectura dramatitzada dels textos (fragment d'un espectacle amb el qual Cadafalch vol homenatjar l'escriptora en el 25è aniversari de la mort) va emocionar i algú em va comentar que dubta que Montserrat Roig sigui llegida i recordada com es mereix. Potser no. Però dubto que pugui oblidar-se *Els catalans als camps nazis*, que va aparèixer a l'any 1977 com un treball de memòria històrica que aleshores no va seguir-se, però que s'ha imposat com a ineludible; o que pugui bandejar-se l'apassionada reflexió sobre la literatura de *Digues que m'estimes encara que sigui mentida*. Dijous farà 25 anys de la mort de Roig. Un dia per rellegir un altre fragment de *L'agulla daurada* en el qual s'evoca com un guia de l'Ermitage feia visibles les pintures, que havien sigut evacuades, a la gent refugiada al museu durant els bombardejos. Els ulls de la memòria. Una comesa de l'art: Fer visible l'invisible. I, com en el cas de la simfonia de Xostakóvitx, una mostra que l'art és necessari en les circumstàncies més terribles. Potser més que mai.

Sísif

Jordi Soler

